

SIGNATORIES

Name	Authentication method	Date and time
Sannamari Pehkonen	Light, Email-OTP	27.03.2025 14:55:23 UTC+02
Markus Pyykönen	Light, SMS-OTP	28.03.2025 15:26:18 UTC+02

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document

Muistio

Aihe	YVA-lain 8 §:n mukainen ennakkoneuvottelu		
Paikka	Lapin ELY-keskus (Rovaniemi) + Teams		
Päiväys	19.2.2025	Aika	12.00–14.30
Läsnä	Timo Jokelainen Lapin ELY-keskus Sannamari Pehkonen Lapin ELY-keskus Leena Ruokanen, Lapin ELY-keskus Juha Jokelainen Lapin ELY-keskus Olli Rönkä Lapin ELY-keskus Heikki Laitala Lapin ELY-keskus Tarmo Oikarinen Lapin ELY-keskus Päivi Kainulainen Lapin ELY-keskus Juha Kämäräinen Lapin ELY-keskus Annukka Puro-Tahvanainen Lapin ELY-keskus Maija Mäkelä Lapin ELY-keskus Hannu Panttila GTK Timo Hampinen Kainuun ELY-keskus Jani Hiltunen Rovaniemen kaupunki, Lapin maakuntamuseo Jari-Matti Kuusela Lapin maakuntamuseo Martti Valkola Kemijärven kaupunki Dina Solatie Kemijärven kaupunki Elina Aaltonen Kemijärven kaupunki Lasse Heikkinen Kemijärven kaupunki Kaisa Soppela Kemijärven kaupunki Juha Rintala Lapin pelastuslaitos Paula Qvick Lapin liitto Tiina Elo Lapin liitto Vilma Sanaksenaho Paliskuntain yhdistys Jaakko Piijoki Pohjois-Suomen AVI Markus Pyykönen Pohjolan Voima Oyj Veli-Matti Hämäläinen PVO-Vesivoima Oy Aaro Horsma PVO-Vesivoima Oy Sanna Jaatinen Sweco Matti Heitto Sweco		
Ei paikalla	Lapin AVI Metsähallitus Museovirasto Rovaniemen kaupunki ympäristöpalvelut Väylävirasto Kemijärven terveydensuojeluviranomainen Fingrid		

Ennakkoneuvottelu: Askanaavan pumppuvoimalaitos ja 400 kV:n voimajohto Pirttikoskelle

Agenda

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen
2. Hankkeen esittely
3. Hankealueen nykytila, selvitykset ja vaikutusten arviointi
4. Menettelyt ja niiden yhteensovittaminen
5. Viranomaisten puheenvuorot
6. Aikataulu ja jatkotoimenpiteet
7. Muut asiat
8. Neuvottelun päättäminen

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Kyseessä on YVA-lain 8 §:n mukainen ennakkoneuvottelu. Neuvottelun puheenjohtajana toimi Timo Jokelainen (yhteysviranomainen) ja muistion laatija on Matti Heitto (Sweco). Muistio toimitetaan kaikille osallistujille kommentoitavaksi. Kommenttien jälkeen allekirjoittajana ovat yhteysviranomainen sekä hankkeesta vastaava PVO-Vesivoima Oy. Yhteysviranomaisen puolelta muistion varmistajana toimii Sannamari Pehkonen.

2. Hankkeen esittely

Pohjolan Voiman Markus Pyykönen esitteli lyhyesti Pohjolan Voiman yrityksenä sekä pumppuvoimalaitoshankkeen taustoja ja toimintaperiaatetta. Tämän jälkeen Sweco Finland Oy:n Sanna Jaatinen esitteli YVA-ohjelman. Hankkeesta vastaava PVO-Vesivoima Oy esitti kysymyksen, mitä tehoa olisi hyvä käyttää hankkeen kuvauksissa. Vaihtoehtoina pohdittiin netto- tai nimellistehoa. Yhteysviranomaisen mukaan muissa vastaavissa hankkeissa on esitetty vain yksi luku, eikä asiaa ole selitetty sen tarkemmin. Prosessin kannalta luku itse ei ole välttämättä kovin merkittävä. Ei kannata käyttää montaa eri lukua. Nettoteho voisi olla parempi käyttää pääasiallisesti, mutta asia hyvä kuvata jossain kohtaa YVA-ohjelmaa. Olennaista on tehon aiheuttama virtaama ja vesimäärä, ei itse teho. YVA-hankeluettelo puhuu kokonaistehosta, ja merkittävää on, mitä tehoa pitää siirtää. On varmistettava, että siirrettävä teho riittää laitoksen toimintaan.

Yhteysviranomainen totesi, että YVA-ohjelmaan on tarkennettava kanaalien louhinnan kuvauksia eri vaihtoehtoissa. Hankkeesta vastaava tarkensi, että kanaalien kokonaislouhintapituus on 300 m. Osa louhinnasta tapahtuu myös nykyisen rantaviivan maan puolella, jolloin louhinta ei yllä 300 metriä rantaviivasta ulapalle päin.

Yhteysviranomainen kysyi, onko hankkeessa tarkoitus käyttää samaa voimajohtoreittiä Ailangantunturin-hankkeen kanssa. Hankkeesta vastaavan mukaan päätöksiä ole vielä tehty, mutta mikäli molemmat hankkeet toteutuvat, voidaan hyödyntää samaa rakennettavaa 400 kV voimajohtoa toisen hankkeen kanssa.

Lapin liitto totesi, että hankkeessa siirretään suuria määriä maamassoja. Liitto kysyi, onko tarkoitus käyttää hyödyksi poistettavia massoja, ja mistä uudet tarvittavat massat otetaan? Hankkeesta vastaava vastasi, että louhintamassat hyödynnetään patorakenteissa. Arviolta noin puolet patoihin tarvittavista massoista saadaan louhinnasta. Patojen pintaan tarvitaan myös karkeampaa ainesta eroosiosuojauksia varten. Tutkimuksissa selviää, pystytäänkö energiavaraston alueelta louhimaan. Maasto- tai sedimenttitutkimuksia ei ole vielä tehty, tutkimuksia käynnistetään tänä vuonna. Lapin liitto myös kysyi, mihin hankkeen ruoppausmassat sijoitetaan. Lapin liitto myös huomautti, että mahdollinen laitoksen käynnistämisen äänihälytys kantautuu kauas veden päällä, mikä voi aiheuttaa meluhaittaa. Patojen suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon nykyisessä maailmantilanteessa myös tahallisen sabotaasin mahdollisuus.

Yhteysviranomainen painotti, että YVA-ohjelman on tärkeä olla yksiselitteinen ja selkeä, jotta kaikki ymmärtävät, mistä on kyse. Otsikkojen tulee vastata sisältöjä.

Yhteysviranomaisen tiedusteli tunnelin halkaisijaa. Hankkeesta vastaava totesi, että suurimmassa vaihtoehdossa on kaksi tunnelia, joiden poikkipinta-alat olisivat noin 195 m² ja pienemmässä vaihtoehdossa tunnelien poikkipinta-alat 130 m². Nämä luvut tarkentuvat vielä suunnittelun edetessä.

19.02.2025

Yhteysviranomaisen kysyi, mikä on yläaltaan vedenpinnan vaihteluväli. Onko virtaamasta olemassa tarkempia arvioita. Hankkeesta vastaava vastasi, että yläaltaan alavesitaso on +265 m mpy ja alustavasti syvyyttä on noin 35 m, luku tarkentuu. Suurin virtaama olisi 390 m³/s. Pumppausvirtaama olisi noin 70 % tuotantovirtaamasta.

Yhteysviranomaisen tiedusteli, mitkä ovat suunniteltujen patojen pituudet. Padon pituus voisi olla korkeutta kuvaavampi mittasuhte. Hankkeesta vastaava vastasi, ettei padon pituuksia ole kuvattu tällä hetkellä YVA-ohjelmassa, mutta se voidaan lisätä.

Yhteysviranomaisen kysyi, sisältyykö tarvittavien maa-ainesten määrä YVAan. Hankkeesta vastaava vastasi, että tarvittavien maa-ainesten vaikutukset arvioidaan osana YVA-menettelyä. Tarkempi maa-ainesten tarve tarkentuu suunnittelun edetessä. YVA-selostuksessa arvioidaan maa-ainesten oton vaikutuksia.

3. Hankealueen nykytila, selvitykset ja vaikutusten arviointi

Yhteysviranomaisen totesi, ettei esityksessä ole mainintaa kaavoituksesta. Osalla alueesta on olemassa rantaosayleiskaava. Yhteysviranomaisen kysyi, aiotaanko hankkeessa laatia kaava? Hankkeesta vastaava vastasi, että Kemijärven kaupunki edellyttää osayleiskaavaa, ja kaavoitus on tarkoitus aloittaa tämän vuoden aikana.

Rovaniemen kaupunki kysyi, oliko maisemavaikutuksia tarkoitus selvittää ainoastaan siirrettävän voimajohdon osalta? Tähän yhteysviranomaisen kommentoi, että voimajohtoreitillä on maakunnallisesti maisemallisesti arvokas alue. Hankkeesta vastaava vastasi, että alueella menee olemassa oleva voimajohtokäytävä. Selvityksen lisäämistä YVA-selostukseen voidaan kuitenkin vielä pohtia.

Yhteysviranomaisen kysyi, mitä ovat tehtävät biologiset pohjatutkimukset ja pienvesien selvitykset? Hankkeesta vastaava vastasi, että biologisia pohjatutkimuksia ovat esimerkiksi selvitys pohjaeläimistä. Pienvesien selvityksissä pienvesikohteita tunnistetaan karttatarkastelulla sekä maastokäynnillä.

Yhteysviranomaisen varmisti, onko Kapustan hankkeen yläallas alue varmasti oikealla paikalla yhteisvaikutuskartassa. Hankkeesta vastaava totesi, että sijainti tarkistetaan YVA-ohjelmaa varten.

Yhteysviranomaisen kysyi, onko tarkoitus keskustella Kemijärven säännöstelyluvan haltijan, Kemijoki Oy:n kanssa veden pinnan säännöstelystä. Hankkeesta vastaava vastasi, että keskusteluja on käyty. Tämänhetkisen käsityksen mukaan hanke ei vaikuta Kemijärven säännöstelyrajoihin.

Yhteysviranomaisen kertoi, että Kemijoki Oy:llä on Kemijärven rantojen käyttöön liittyviä velvoitteita, mm. rantasuojauksia ja vyörymämittauksia ja niistä maksettavia korvauksia. Yhteysviranomaisen kysyi, sisältääkö hankkeessa tehtävä hydrodynaaminen mallinnus ranta-/pohjaeroosion mallinnusta, jolla voi olla vaikutusta nykyisiin lupavelvoitteisiin? Hankkeesta vastaava totesi, että Askanselästä on tehty alustavaa mallinnusta, joka laajennetaan koskemaan Kemijärveä laajemminkin.

Kemijärven kaupunki kertoi, että kaupunkia ja kaupunkilaisia huolestuttavat hankkeen yhteisvaikutukset. Tähän liittyen on tehty valtuustoaloite, jossa vaaditaan yhteisvaikutusten arviointia. Myös sedimentit huolestuttavat, koska järven rannalla on aiemmin ollut sellutehdas. Hankkeessa tehtävien sedimenttinäytteiden ottoon on kiinnitettävä kaupungin mukaan huomiota. Näytteet on otettava oikeista paikoista ja riittävän syvältä.

Yhteysviranomaisen tarkisti, että eihän hanke vaikuta myöskään Kemijärven säännöstelyn kevättalven alavesirajaan. Hankkeesta vastaava vastasi, että tämä on lähtökohta. Hankkeessa ei haeta muutoksia olemassa olevaan säännöstelylupaun. Hankkeessa tunnistetaan, että tuotantoa ja pumppausta rajoittamalla virtaamia pystytään hallitsemaan niin, ettei hankkeella ei olisi vaikutusta Kemijärven säännöstelyn alavesirajaan myöskään kevättalvella.

4. Menettelyt ja niiden yhteensovittaminen

Yhteysviranomaisen totesi, että kaavoitusmenettelyn yhteensovittaminen YVA-menettelyn kanssa olisi hyvä tiedostaa osana YVAa. Hankkeesta vastaava vastasi, ettei varsinaista kaavoitussopimusta ole vielä tehty eikä virallisia keskusteluja ole aloitettu.

19.02.2025

Yhteysviranomaisen kysyi myös, onko hankkeessa tarkoitus tehdä Natura-arviointi YVA-menettelyn yhteydessä? Hankkeesta vastaava vastasi, että Natura-arviointi tehdään Natura-alueelle Ottavaara.

5. Viranomaisten puheenvuorot

GTK: Aikaisemmissa viranomaisneuvotteluissa on todettu, että alue on migmatiittisen graniitin alueella, mutta tämä on vain pinnassa, syvemältä ei ole tietoa. Asia selviää louhintojen yhteydessä. Mikäli kiviaines muuttuu, se pitää karakterisoida ja ottaa huomioon esim. patorakenteissa, ettei aiheudu haittaa ympäristölle. Mitä aiotaan tehdä ruoppausmassoille? Näille pitää miettiä suunnitelmat ja varmistaa, etteivät pääse valahtamaan takaisin järveen.

Kainuun ELY-keskus: Patoturvallisuusviranomaiseen voi olla yhteydessä, milloin vain, niin patoturvallisuuslain vaatimuksiin liittyen kuin myös mm. YVA-prosessissa esillä olevien patoasiakirjojen julkisuuteen liittyen. Yhteyshenkilönä tämän kohteen osalta: Timo Hampinen, timo.hampinen@ely-keskus.fi

Kemijärven kaupunki: On kolme eri yhtiötä ja neljä eri pumppuvoimalaitoshanketta, jotka aiheuttavat huolta sekä kaupunkilaisten että mökkiläisten joukossa. Kaupungissa on paljon vastustusta. Pumppuvoimalat ovat iso kysymys tulevaisuudessa. Valtuustossa on käsitelty aloitetta kunnallisesta kansanäänestyksestä pumppuvoimalaitoksista, mutta kansanäänestystä ei päätetty järjestää. Kaupunki on perustanut työryhmän selvittämään asiaa ja pyytänyt tähän apua Lapin liitolta. Kesäkuussa on tulossa mielipidemittaus, jossa asukkaiden mielipiteitä kartoitetaan. Ovatko ennakkoneuvottelussa esitetyt materiaalit julkisia, saako niitä jakaa poliittisille päättäjille tai asukkaille? Tähän hankkeesta vastaava vastasi, että aineistot voidaan toimittaa käytettäväksi laajemmassa jakelussa. Tavoitteena on myös huhtikuun aikana edetä kuuluttamiseen, jolloin kaikki YVA-materiaalit tulevat julkisiksi. Kaupunki jatkoi lausunnossaan, että on tärkeää ottaa huomioon olemassa olevat kaavat hankealueella. Kaava-aloite pitää tehdä kaupungille. Asia pitää laittaa vireille virallisesti kirjaamon kautta. Voimajohtoukset ovat herättäneet paljon keskustelua Kemijärvellä. On hyvä kuulla, että useat toimijat voivat käyttää yhteisiä johtolinjoja. Pumppuvoimalaitoksen teholle tarvitaan yksi selkeä määritelmä, jotta kansalaiset voivat vertailla hankkeita. On tärkeää myös selvittää mitä sedimenttejä on pohjassa ja mitä sieltä lähtee liikkeelle (vs. vanhan sellutehtaan aiheuttama kuormitus sedimentteihin).

Kemijärven ympäristösuojeluviranomainen: Pohjasedimentteihin on mahdollisesti kerääntynyt haitta-aineita. Millä perusteella valitaan näytteenottopaikat? Ne pitäisi kohdistaa oikeille alueille, joissa haitta-aineita voi olla ja miettiä miten virtaussuunnat kulkevat. Mömmövaaralla tapahtuu louhimista. Millaista kallioperän rakenne on ja miten louhinta vaikuttaa pohjavesiin? Lähellä on pohjavedenottoamo. Onko tarvetta puhdistaa vettä joko otto- tai purkuvaiheessa? Jos on, niin millaisia menetelmiä käytetään ja miten tämä vaikuttaa vedenlaatuun?

Lapin pelastuslaitos: Ei ole kommentteja tässä vaiheessa. Pelastuslaitos kommentoi mielellään rakennuslupavaiheessa ja ottaa siinä vaiheessa kantaa suunnitelmiin.

Lapin liitto: Esityksessä ei ollut otettu esille kaavoitusta. YVA-ohjelmassa pitää ottaa esille kaavamerkinnot ja määräykset, erityisesti kulttuuriympäristö ja poronhoito. Maakuntakaavassa on esitetty myös suunnittelumääräyksiä esim. poronhoitoon liittyen. Maakuntakaavan osalta pitää ottaa huomioon myös yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Yhteisvaikutukset poronhoitoon on tärkeä arvioida erityisesti voimajohtoreittien osalta. Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaaakuntakaava on laitettu vireille vuoden alussa, ja se kulkee samaa matkaa YVAN kanssa.

Lapin maakuntamuseo: Sanamuoto "arkeologisia kohteita ei ole" pitäisi olla "ei tunneta". Arkeologinen inventointi tulee tehdä koko voimajohtoalueelle, ei vaan siirrettävän osan osalta. Arkeologinen inventaario tulee tehdä myös vedenalaisille alueille. Inventoinnissa pitää olla käytössä viisipisteinen laserkeilausaineisto.

Maisemavaikutusten arviointi kuulostaa erikoiselta ainoastaan siirrettävän voimajohdon yhteydessä. Voimajohdon osalta pitäisi tehdä selvitys koko matkalta, ja vaikutusta pitää arvioida myös muiden kulttuuri- ja maisema-alueiden kannalta (esim. Juujärvi, Luusua, Pirttikoski). Voimajohdon osalta on tehtävä näihin liittyvä kulttuuriympäristö-/maisema-analyysi. Myös maiseman osalta on tärkeää havainnollistaa, miltä padot näyttävät, sillä tätä on vaikea hahmottaa.

Pohjois-Suomen AVI: Ei kommentteja YVA-hankkeeseen. Lupahakemuksessa voi aikanaan käyttää hyväksi YVAN selvityksiä.

19.02.2025

Metsähallitusten luontopalvelut: Ottavaaran luonnonsuojelualueelle ei saa mennä voimajohdolla, vaan alue pitää kiertää. Kuinka hanke vaikuttaa Natura-alueen valuma-alueisiin, suojelulajeihin sekä luontotyypeihin? Yhteisvaikutusten arviointiin tulee painottaa erityisesti. Hankealue rajautuu salassa pidettävän lajin ydinreviiriin, ja tulee ottaa huomioon voimajohdon törmäysriskit. Rakentamista ei tule tehdä pesimäaikana. Olisi hyvä tutkia maakaapelivaihtoehto. Olisi hyvä ottaa huomioon mahdolliset tulevat vaihtopesät. Tarvitaan maastonselvityksiä. Yhteisvaikutusten arviointiin on panostettava.

Paliskuntainyhdistys: Hanke sijoittuu Hirvasniemen paliskunnan kesälaitumille. Pumppuvoimahankkeet ovat uusi hanketyyppi poronhoitoalueella, mikä tuo epävarmuutta vaikutusten arviointiin. Voi olla vaikutuksia, joita ei osata tunnistaa, esim. pärinä tai melu. Hankkeen vesialtaat voivat aiheuttaa vaaratilanteita porolle. Aitauksesta tulisi neuvotella poronhoitajien kanssa, jotta tämä voidaan toteuttaa sopivalla tavalla. Yhteisvaikutukset voivat olla merkittäviä. Paliskuntatasolla yhteisvaikutusten arvioinnissa pitää tarkastella koko paliskunnan aluetta. Maakuntakaavassa annetaan määräyksiä poronhoitoon liittyen. Asiaa olisi hyvä käydä läpi poronhoitajien kanssa ennen YVA-ohjelman kuuluttamista, sekä myös ennen YVA-selostusta.

Yhteysviranomaisen: Liikenne: Pitää arvioida liikennevaikutukset, erityiskuljetukset ja niiden reitit, rakentamisen aikainen liikenne ja voimajohtojen varrella tehtävät teiden ylitykset.

Kalatalous: Riittävät selvitykset ovat tärkeitä. Vähä Askanjoen sähkökoekalastuksissa on oltava riittävästi koealoja, yksi piste ei riitä. Kemijärvellä on oma geneettisesti alkuperäinen kuhakantansa, joka on hyvä huomioida kalaston tilan selvityksissä. Alueella on vapaa-ajankalastusta. Selvityslistassa ei ollut kalastus selvityksiä. Kalastus on keskeinen asia ja myös siihen kohdistuvat vaikutukset. Vaikutusmekanismit kalastoon ja kalastukseen tulee kuvata hankkeen eri vaiheissa. Käytönaikaisista vaikutuksista merkittävin on virtaus. Selvittävää millä alueella kalastus estyy kesällä ja talvella? Muutokset Askanjoen virtaamaan ja vaikutukset kalastoon? Onko hankkeen vaikutusalueella kuhalle tärkeitä lisääntymisalueita? Muikun lisääntyminen on vaikeutunut säännöstelyn takia, onko vaikutuksia muikulle? Tarvitaan arvio siitä, kuinka voidaan estää kalojen päätyminen pumppuvoimalaitokselle ja miten se vaikuttaa kalojen eri elinvaiheisiin. Mitkä ovat yhteysvaikutukset erityisesti Kemijärven virtaamiin? Onko vaikutuksia säännöstelyyn Kemijoessa?

Poronhoito: On tärkeää aikatauluttaa poronhoitolain mukaiset neuvottelut. Poronhoitoon liittyvä selvitys tulee laatia. Miten paliskunta käyttää aluetta ja miten se muuttuu tai mikä alueiden merkitys on paliskunnille? Aiheutuuko pumppauksesta pärinää, miten pärinä voidaan havaita ja miten kauas se kantautuu? Miten melu kantautuu eri vuodenaikoina? Voimajohdot tulisi käsitellä kuin ne olisivat oma YVA:nsa. Yhteistyötä paliskuntien kanssa on tärkeää tehdä kaikissa vaiheissa. Yhteisvaikutuksista korostetaan se, että myös muut kuin pumppuvoimalat on huomioitava.

Vesien suojele: Vähä Askanjoen latvat ovat hankealueella. On tärkeää arvioida vaikutukset virtaamaan ja ekologiseen tilaan, kalastoon, kasvistoon ja eliöstöön. Myös vaikutukset Kemijärven ekologiseen tilaan on arvioitava (mm. ruoppaus, louhintaa) sekä käyttövaiheen vaikutukset vedenlaatuun (kiintoaine, ravinteet, haitalliset aineet, ekologinen tila). Lisäksi on hyvä arvioida yhteisvaikutukset muiden suunnitteilla olevien vastaavantyyppisten hankkeiden kanssa esim. Kemijärven vedenpinnan korkeuteen ja virtauksiin sekä sitä kautta veden laatuun. Pienvesien osalta tulee esittää riittävät tiedot nykytilasta, luonnontilaisuudesta, luontotyypeistä sekä mahdollisista uhanalaisista lajeista ja hankkeen vaikutukset näihin.

Luonnonsuojelu: Yhteysviranomaisen yhtyy Metsähallituksen lausuntoon. Hankkeen vaikutukset Natura-alueeseen on arvioitava, huomioiden muun muassa voimajohtoreitti, valuma-alueen muutokset ja ympäristöriskit muiden hankkeiden kanssa. Linnustosta yhteysviranomaisella on sama huomio kuin Metsähallituksella. Alue on salassa pidettävän lajin reviiriä, ja mm. törmäysriskit huomioitava. Elinympäristömallin saa pyydettyä Metsähallitukselta. Olisi hyvä tarkastella myös metsäkanalintu- ja muuttolintuvaikutuksia. YVA-ohjelmassa on kuvattava mihin selvitykset kohdennetaan (alueet), ja yhteistyö Ailangantunturin hankkeen sähkönsiirtolinjan kanssa on suotavaa. Alueella on raakkupuroja. On tehtävä raakkuselivitykset niistä puroista, joihin voi kohdistua vaikutuksia. Yhteysviranomaiselta voi pyytää mahdollisia jo olemassa olevia tietoja raakusta. Luontoselvitykset on tehtävä SYKEN päivitetyn luontoselvitysoppaan mukaan, samoin vaikutusarviointi. Ohjelmassa on esitettävä menetelmät, ajankohdat, sijainnit ja maastopäivät. Kartoitusaluiden toimittaminen paikkatietona yhteysviranomaiselle helpottaa

lausumista ja vaikutusalueen rajaamista. Koko vaikutusalueen tarkastelu on tärkeää, ei vain pumppuvoimalaitosalueen. Myös vaikutukset virkistyskäyttöön on selvitettävä.

19.02.2025

Vesitalous: Kommenttina yläaltaan ja ala-altaan jääolosuhteista: Yläaltaassa säännöstely voimakasta, ja jos pysyvää jääkantta sinne ei ole mahdollista muodostaa, niin syntyykö varsinkin kovilla pakkasjaksoilla alijäähtyneen veden myötä suppo- ja hyydejäästä mahdollisia ongelmia, ja onko niillä vaikutuksia laitoksen käyttöön, tai lisääkö se mahdollisesti suppojaan esiintymistä Kemijärvenjässä? Lisäksi arvio siitä, että lisääkö hanke mahdollisesti Kemijärven jään päällä esiintyvää vettä?

Pohjavedet: Mitkä ovat hankkeen vaikutukset Askanaavan pohjavesialueelle? Suunnitelmien mukaan on sijoitettu teitä pohjavesialueelle ja vedenottamon läheisyyteen. Materiaalin pohjalta hankkeella ei ole arvioitu olevan vaikutuksia pohjavedelle. Miten huoltotie tai tunneli vaikuttavat? Tien rakentaminen voi aiheuttaa esim. pohjaveden pinnan alenemaa tai laadun muutosta. Tunnelien louhinnasta tulee laatia arvio pohjaveden alenemasta sekä hankealueella että pohjavesialueelle. On mallinnettava vaikutuksia. Koko hankealueelta tulee inventoida lähteet, myös johtokäytävän laajentamisen osalta. Pelkkä metsälain mukainen inventointi ei ole riittävä. Millaiset ovat kuivatusvaikutukset tai vaikutukset lajistoon? Jos alueita jää padon tai veden alle, mikä on luonnontilaisuuden muutos? Tarvitaan lähteiden osalta poikkeamat ja mahdolliset poikkeamisluvat.

Maa-ainekset: Hankkeessa tulee esittää alustava arvio paljonko ja millaisia aineksia tarvitaan ja mistä nämä saadaan. Käytetäänkö louhittavaa maa-ainesta? Maa-ainesten ottamisen tunnistaminen kuuluu hankkeeseen. Vaikka alueen lähistöllä olisi olemassa olevia maa-ainesotolupia, ei se välttämättä tarkoita, että maa-ainekset olisivat saatavissa.

Yleistä: Alatunnelin pää ja tunneli kuuluvat hankkeeseen, samoin ruoppausmassojen läjitys. Louhinnasta tulee rantaviivan muutos, tätä pitäisi tarkistaa ja kuvata tarkemmin louhintojen mitat. Huomiota kannattaa kiinnittää mittakaavoihin ja esityksen tarkkuuteen. Louhinnassa muodostuvan veden käsittelyä pitäisi avata tarkemmin, ja kuvata, kuinka paljon ja minne vettä johdetaan. Lähin loma-asunto sijaitsee hyvin lähellä tunnelilinjausta. Mitkä ovat kanaalien rajaamisen menetelmät ja niiden vaikutus ihmisille, kuinka laajoja liikkumisrajoituksia tulisi, ja miten turvataan alue? Voiko ihmisiä kulkeutua alueelle? Mitä vaikutuksia on alueen virkistyskäyttöön ja kalastukseen? Olisiko maanalaista melua ja tärinää?

Hanke tulee nimetä selkeästi. Ehdotuksena on, että nimi olisi paikkaan sidottu, ei Puhti-hanke, esim. Askanaavan pumppuvoimahanke.

Vaihtoehtotarkastelusta voi tulla monimutkainen. Hankkeen kuvauksen kannalta on tärkeä keskittyä olennaisiin seikkoihin eli mistä seikoista voi aiheutua vaikutuksia. Vaikuttaako tunnelien koko vaikutuksiin vai ainoastaan tunneliin? Onko esimerkiksi turbiinien määrä olennaista YVAn näkökulmasta? Jos syytä löytyy, ne pitää tietenkin arvioida. YVAssa pitää arvioida ainakin maksimimitat. Olisi toivottavaa, että YVA-ohjelmassa tunnistettaisiin, mistä merkittävät vaikutukset muodostuvat. Näin on helpompi ottaa kantaa mihin vaikutusten arviointi tulee suunnata. Voimajohto on epäselvästi kuvattu, tähän tulee kiinnittää huomiota.

6. Aikataulu ja jatkotoimenpiteet

Yhteysviranomainen totesi, että YVA-ohjelma kuulutetaan mahdollisesti huhtikuussa. Kuulutusaikataulu riippuu siitä, miten YVA-ohjelma saadaan valmiiksi. Käytännön järjestelyistä ja yleisötilaisuudesta järjestetään keskinäinen koordinaatio palaveri silloin, kun on tiedossa YVA-ohjelman valmistuminen. Muut menettelyt voivat vaikuttaa aikatauluun. Hankkeen nimen on oltava selkeä. Tähän hankkeesta vastaava totesi, että Askanaapoja on useita, mikä vaikuttaa osaltaan hankkeen nimivalintaan.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Neuvottelun päättäminen

Neuvottelu päättyi klo 14.26.

Muistion varmennus:

19.02.2025

Sannamari Pehkonen
Lapin ELY-keskus
Yhteysviranomaisen edustaja

Markus Pyykönen
Pohjolan Voima Oyj
PVO-Vesivoima Oy (Hankevastaava) edustaja